

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 16C/632/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1314225815
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Fekete
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2019:1314225815.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III, v konaní pred sudkyňou Mgr. Ivanou Fekete, v spore žalobcu: AB 1 B. V., IČO: 560 07 043, so sídlom Strawinskylaan 933, Amsterdam, Holandské kráľovstvo, zastúpeného Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., IČO: 47 234 679, so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín, proti žalovanému: C. M., nar. XX.XX.XXXX, s pobytom legionárksa XX, A., o zaplatenie 791,68 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietá.
- II. Súd žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou zo dňa 26.11.2014 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 791,68 eura spolu s úrokom v sume 58,68 eura a úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne od 13.11.2014 do zaplatenia.

2. Žalobca svoj žalobný návrh odôvodnil tým, že spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176 ako veriteľ (ďalej len „veriteľ“) uzatvorila so žalovaným dňa 14.10.2010 úverovú zmluvu č. 4010058538, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli úverové zmluvné podmienky veriteľa. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 1 300,- eur veriteľom žalovanému, ktorý mal peňažnú sumu vrátiť veriteľovi v 48 pravidelných mesačných splátkach po 59,34 eura. Žalovaný bol v omeškani s úhradou svojho záväzku a preto bol veriteľom vyzvaný listom zo dňa 29.11.2013 k splateniu celého zostatku úveru, ktorý pozostával z nezaplatených splátok po splatnosti, upomienky, zmluvnej pokuty a zo zosplatených budúcich splátok. Dňa 29.11.2013 bola pohľadávky veriteľa postúpená písomnou zmluvou na žalobcu.

3. Súd vo veci samej, bez nariadenia pojednávania podľa § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), rozhodol rozsudkom č.k. 16C 632/2015-44 zo dňa 29.09.2016 tak, že žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

4. Súd v predmetnom rozsudku vzhľadom na zistený skutkový stav konštatoval, že veriteľ ako právnická osoba - podnikateľ, podnikajúca v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov a žalovaný ako fyzická osoba - nepodnikateľ, uzavreli dňa 18.10.2010 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bol záväzok veriteľa poskytnúť žalovanému úver a záväzok žalovaného úver poskytnutý veriteľom vrátiť a zaplatiť úroky a to v pravidelných mesačných splátkach. Zo zmluvy ďalej vyplývalo, že išlo o bezúčelový úver; celková výška úveru predstavovala sumu 1 300,- eur; celková suma splatená žalovaným predstavovala sumu 2 795,04 eura; mesačná splátka predstavovala sumu 59,34 eura, celkový počet splátok bol stanovený na 48, ktoré mali byť hradené poštovou poukážkou; ročná úroková

sadzba predstavovala výšku 43,67 %; RPMN predstavovala výšku od 52,80 % do 56,60 %; priemerná hodnota RPMN predstavovala 47,39 %; celkové náklady žalovaného predstavovali sumu 1 495,04 eura; veriteľ zisťoval výšku príjmu žalovaného a aj jeho rodinné pomery. Zo zmluvy nevyplýval údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, keďže výška splátka bola uvedená bez špecifikácie, aká časť splátky tvorí splátku istiny, úrokov a iných poplatkov. Podľa hlavy 7 § 3 úverových podmienok veriteľa bol žalovaný povinný celý čerpaný úver splatiť veriteľovi v prípade, že sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Z prehľadu čerpania, splátok a úhrad vyplývalo, že žalovaný z titulu úveru zaplatil veriteľovi spolu sumu 1 931,78 eura, pričom od 33. splátky sa dostal do omeškania a dňa 29.11.2013 došlo k zosplatneniu celého úveru, čo bolo žalovanému oznámené listom zo dňa 29.11.2013. Následne právny zástupca žalobcu listom zo dňa 27.10.2014 oznámil žalovanému, že pohľadávka veriteľa bola postúpená na žalobcu

5. Pri právnom posúdení zisteného skutkového stavu súd odkázal na príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka, zákona č. 129/2010 Z.z. a Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorých mal súd za to, že veriteľ a žalovaný uzavreli v písomnej forme dňa 18.10.2010 zmluvu, ktorá obsahovala podstatné znaky zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá podľa § 261 ods. 4 písm. d) Obchodného zákonníka predstavuje absolútny obchodno-závazkový vzťah, na ktorý sa bez ohľadu na povahu účastníkov pri jeho uzatváraní použil právny režim Obchodného zákonníka, okrem tých práv a povinností, ktoré Obchodný zákonník neupravuje a na ktoré sa v zmysle § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka použil právny režim, resp. právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku (napr. právna úprava spotrebiteľských zmlúv atď.). Vzhľadom na povahu zmluvných strán pri uzatváraní zmluvy, keďže veriteľ vystupoval ako podnikateľ podľa § 2 ods. 2 písm. a) Obchodného zákonníka konajúci v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, čím spĺňal charakteristiku dodávateľa podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, išlo podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa okrem toho aplikoval aj osobitný zákon č. 129/2010 Z.z. platný v čase uzatvorenia zmluvy a upravujúci zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

6. Súd svoje rozhodnutie oprel o skutočnosť, že jednou z náležitostí podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., ktorej absencia má podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. za následok bezúčnosť a bezpoplatkovosť úveru je údaj o výške, počte a termínoch splátky istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z.). To znamenalo, že zmluva musela obsahovať informácie o tom, koľko žalovaný pri každej splátke zaplatí na istinu úveru, na úroky, prípadne ďalšie poplatky dohodnuté v zmluve. Zo zmluvy však takýto údaj nevyplýval, keďže veriteľ poskytol žalovanému len údaj o celkovej mesačnej splátke, ktorá nekonkretizovala, výšku splátky istiny úveru, úrokov, prípadne iných poplatkov a preto mal súd za to, že veriteľom poskytnutý úver bolo treba považovať podľa § 11 ods. 1 písm. a) za bezúčný a bez poplatkov, na základe čoho sa veriteľ, resp. žalobca ako jeho právny nástupca z titulu postúpenia pohľadávky veriteľa ako postupcu na žalobcu ako postupníka podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka mohol úspešne domáhať len vrátenia istiny úveru v sume 1 300,- eur a úrokov z omeškania z dlžnej istiny úveru. Keďže žalovaný uhradil veriteľovi sumu 1 931,78 eura, pričom nárok veriteľa, resp. žalobcu predstavoval len sumu 1 300,- eur, záväzok žalovaného zo zmluvy podľa § 324 ods. 1 Obchodného zákonníka zanikol jeho splnením, na základe čoho súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

7. Žalobca podal proti predmetnému rozsudku odvolanie, v ktorom namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a preto navrhol napadnutý rozsudok zmeniť, žalobe vyhovieť a priznať náhradu trov konania.

8. Žalobca odvolanie odôvodnil tým, že zmluva obsahuje aj náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z., pričom z tohto ustanovenia nevyplýva, že úverová zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov takým spôsobom, aby výška, počet a termíny splátok boli uvedené samostatne pre každú jednotlivú položku, t. j. aj pre istinu, úroky aj pre iné poplatky, teda v súlade s § 9 ods. 2 písm. l) je, aby v úverovej zmluve bola uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov spoločne. Poukázal na skutočnosť, že v zmluve je uvedená „Mesačná splátka“ (bod 39 Zmluvy) vo výške 59,34 eur, ktorej formulácia v zmluve spĺňa náležitosť

podľa citovaného ustanovenia zákona s tým, že zmluva obsahuje náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. l) aj vtedy, ak istina (t. j. úver), úroky a iné poplatky sú uvedené spolu v celkovej výške splátky, nakoľko je to v úplnom súlade so znením a cieľmi Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v znení korigenda k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, ktorá bola prevzatá do právneho poriadku Slovenskej republiky práve zákonom o spotrebiteľských úveroch, ako to nepochybne vyplýva z prílohy č. 1 k zákonu o spotrebiteľských úveroch. Uviedol, že z ustanovení čl. 10 ods. 2 písm. h), i) smernice 2008/48/ES nepochybne vyplýva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa, pričom v takejto splátke sú všetky položky (istina, úroky a prípadné dodatočné náklady) uvedené spolu, keď rozpis jednotlivých položiek každej splátky sa potom uvádza v amortizačnej tabuľke, ktorá však nie je súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nakoľko povinnosť vydať amortizačnú tabuľku vo forme výpisu má veriteľ až na základe žiadosti dlžníka/spotrebiteľa a zároveň v prípade amortizácie istiny. Poukázal na skutočnosť, že čl. 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48/ES je pretransformované do ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. a ustanovenie čl. 10 ods. 2 písm. i) smernice 2008/48/ES je pretransformované do § 9 ods. 2 písm. m) zákona č. 129/2010 Z. z. s tým, že z dikcie § 9 ods. 2 písm. m), § 9 ods. 3, 5 zákona č. 129/2010 Z. z. a smernice 2008/48/ES a v súlade so systematickým a eurokonformným výkladom zákona o spotrebiteľských úveroch možno konštatovať, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje náležitosť v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l) aj vtedy, ak jednotlivé položky, ktoré má dlžník uhradiť v súlade so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, sú uvedené spolu v jednej splátke s tým, že v prípade, ak klient chce vedieť koľko z každej jeho splátky sa použije na konkrétnu položku (istinu, úrok či iný náklad) je oprávnený požadovať od veriteľa amortizačnú tabuľku, nakoľko opačný záver by znamenal, že každá splátka by musela obsahovať jednotlivé položky (istinu, úrok, či iný náklad) a ustanovenia o amortizačnej tabuľke by nemali zamýšľaný význam, pričom uvedené je taktiež v súlade s ďalšou požiadavkou a cieľom smernice 2008/48/ES, ktorá v úvode čl. 10 ods. 2 uvádza, že „zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza“, čo by v prípade, ak by každá splátka musela obsahovať jednotlivé položky (istinu, úrok, či iný náklad) spôsobilo, že zmluva o spotrebiteľskom úvere by v tejto časti nebola zrozumiteľná a stručná. Žalobca v odvolaní uviedol, že ak by bola v zmluve celková mesačná splátka rozpisovaná na jednotlivé položky, to znamená koľko má dlžník uhradiť mesačne na úver, úroky a iné poplatky (pričom týchto poplatkov by mohlo byť niekoľko), iba ťažko by bolo možné hovoriť o zrozumiteľnosti a stručnosti zmluvy v tejto časti, keď tento právny názor je v úplnom súlade s rozsudkom Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15, z ktorého vyplýva aj skutočnosť, že smernica 2008/48/ES obsahuje úplnú harmonizáciu pokiaľ ide o náležitosti spotrebiteľskej zmluvy o úvere uvedené v čl. 10 ods. 2 a členské štáty nie sú oprávnené vo svojej vnútroštátnej úprave vyžadovať náležitosti nad rámec náležitostí uvedených v tomto článku. Poukázal na skutočnosť, že zmluva obsahuje aj počet splátok 48 (bod 40 Zmluvy) a termíny splatnosti splátok (bod 45) a aj keď neobsahuje termín splatnosti každej splátky uvedením konkrétneho dátumu, na základe uvedených údajov je objektívne možné, aby spotrebiteľ bol schopný určiť termín splatnosti každej splátky, pričom tento záver je taktiež v úplnom súlade s bodom 50 rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15, je teda nepochybné, že zmluva obsahuje náležitosti v súlade s § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca uviedol, že ak by súd prvej inštancie bol názoru, že zmluva neobsahuje náležitosť v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 písm. 1) zákona 129/2010 Z. z., nemožno na zmluvu aplikovať sankciu uvedenú v § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. (že sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov), keďže za žiadnych okolností nemôže byť naplnená hypotéza predpokladaná v tomto ustanovení („ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1), nakoľko je nepochybné, že zmluva je uzatvorená v písomnej forme s tým, že ak zákonodarca v § 11 ods. 1 písm. a) medzi písomnou formou podľa § 9 ods. 1 a náležitosťami podľa § 9 ods. 2 použil zlučovaciu spojku „a“ je zrejmé, že na to, aby bola naplnená hypotéza ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) je nutné, aby boli kumulatívne splnené podmienky predpokladané v danom ustanovení a zároveň poukázal na skutočnosť, že zákonodarca vykonal zákonom č. 352/2012 Z. z. účinnou od 01.01.2013 novelizáciu § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., ktorou došlo k zmene podmienok, za splnenia ktorejkoľvek z nich sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, avšak z dôvodu, že zmluva bola uzavretá dňa 18.10.2010, táto zmena právnej úpravy sa na posudzovanú vec nevzťahuje.

9. Odvolací súd, po preskúmaní napadnutého rozsudku, dospel k záveru, že tento vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a preto ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

10. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že obchodná spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. ako veriteľ uzatvoril dňa 18.10.2010 so žalovaným ako dlžníkom Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 1 300,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 48 splátkach po 59,34 eura mesačne, vždy k 15. dňu v kalendárnom mesiaci, pričom termín splatnosti 1. splátky bol dohodnutý po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru a termín splatnosti úveru bol 48 mesiacov po poskytnutí úveru (do 15. dňa v poslednom mesiaci) s tým, že z Hlavy 5., § 2 úverových zmluvných podmienok vyplýva, že klient je oprávnený si vyžiadať bezodplatne kedykoľvek počas celej doby trvania úverovej zmluvy výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ktorá uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov a prípadne i dodatočné náklady, pričom pohľadávka veriteľa voči dlžníkovi bola na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 29.11.2013 postúpená na žalobcu. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie dospel preto k správne právnemu záveru, že Úverová zmluva uzavretá dňa 18.10.2010 medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným má povahu spotrebiteľskej zmluvy a keďže jej predmetom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme úveru poskytnutého veriteľom spotrebiteľovi, právny vzťah účastníkov zmluvy sa spravuje zákonom č. 129/2010 Z.z. a zmluva o spotrebiteľskom úvere musí spĺňať zákonom predpísané náležitosti uvedené v § 9 zákona č. 129/2010 Z. z., ktoré regulujú formálnu aj obsahovú stránku zmluvy a vzhľadom na zvýšený záujem na ochrane spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, je nedodržanie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere sankcionované § 11 zákona č. 129/2010 Z.z..

11. Odvolací súd konštatoval, že nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, ktorá zahŕňa aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov, je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť; jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je síce nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia, avšak v prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzii interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Podľa odvolacieho súdu účelom zákona o spotrebiteľských úveroch jednoznačne vyjadreného v dôvodovej správe bolo prebrať do právneho poriadku Slovenskej republiky Smernicu 2008/48/ES. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h), písm. i) Smernice 2008/48/ES zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradia, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru pre účely splatenia a v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou, právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. Z obsahu dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z. nemožno vyvodiť, že by zámerom zákonodarcu bolo, aby § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. sprísnilo požiadavku zakotvenú v Smernici 2008/48/ES, pričom účel zákona vyjadrený v dôvodovej správe vo vzťahu k § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. neupravuje požiadavku odlišnú od toho, ako ju vymedzuje čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48/ES. Vychádzajúc z účelu a zmyslu § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. odvolací súd dospel k záveru, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej - ktorej anuitnej splátky, nakoľko pokiaľ § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. hovorí o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne interpretovať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t. j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky. Odvolací súd považoval za potrebné zdôrazniť, že vyššie uvedené interpretačné prístupy a právne závery sa vzťahujú na právny stav v čase, ktorý bol rozhodujúci pre posúdenie správnosti napadnutého rozhodnutia, pričom zákonom č. 279/2017 Z.z. zo dňa 12. 10. 2017, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k zmene (mediiným) § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z. v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 01. mája 2018 slová "a termíny splátok istiny,

úrokov a iných poplatkov" nahrádzajú slovami "frekvenciu splátok a", čím sa legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo možné (a potrebné) preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom, ktorý síce nemôže nahradiť absenciu výslovného znenia zákona avšak vyžaduje, aby vnútroštátne sudy urobili všetko, čo je v ich právomoci, berúc do úvahy celé vnútroštátne právo a uplatniac výkladové metódy ním uznané, s cieľom zaručiť úplnú účinnosť smernice a dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou (rozsudok Európskeho súdneho dvora C-212/04 zo dňa 04.07.2006, rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci C-456/98, zo dňa 13. 07. 2000, uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 11.10.2016, sp. zn. III. ÚS 666/2016). Z uvedeného preto vyplývalo, že v zmluvách dojednaných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky) a pokiaľ § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy "výška", alebo "počet" či "termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov", je nutné a možné za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Eurokonformná interpretácia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. umožňuje teda dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky, nakoľko účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej - ktorej anuitnej splátke (ktorej výška je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby, čo napokon vyplýva aj z § 9 ods. 3, 5 zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorých túto informáciu môže získať kedykoľvek v priebehu trvania zmluvy, bezplatne. Odvolacím súdom zvolená eurokonformná interpretácia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. v plnej miere korešponduje s aktuálnou rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu SR (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22. februára 2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017) ako najvyššej súdnej autority, ktorá plní nezastupiteľnú funkciu pri usmerňovaní (regulovaní) aplikačnej praxe súdov a odstraňovaní rôzneho výkladu zákonných ustanovení.

12. Odvolací súd, v zmysle vyššie uvedeného, rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude povinnosťou súdu prvej inštancie:

a) opätovne posúdiť dôvodnosť nároku žalobcu v kontexte toho, že stranami uzavretá zmluva vykazuje náležitosti v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z.,

b) zároveň posúdiť, či zmluva neobsahuje neprijateľné podmienky, teda také ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, napr. takých, ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa, ako sú rôzne poplatky za služby spojené s administratívnou agendou (poplatky za výzvy, upomienky a pod.),

a opätovne rozhodnúť o nároku žalobcu v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, ktorým je súd prvej inštancie viazaný a zo zisteného skutkového stavu vyvodit' záver, ktorý je nutné správne, dostatočne presvedčivo a logicky odôvodniť v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z ust. § 220 ods. 2 C.s.p..

13. Podľa § 290 C.s.p. spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 297 písm. b) C.s.p. súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

14. Podľa § 219 ods. 3 C.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

15. Keďže predmetom tohto spotrebiteľského sporu (odôvodnenie charakteru sporu je uvedené v odseku č. 29 tohto rozsudku) bola pohľadávka žalovaného v sume 791,68 eura bez príslušenstva, teda hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšovala 1 000,- eur a zároveň išlo len o otázku jednoduchého právneho posúdenia bez sporných skutkových tvrdení strán sporu, nebolo podľa § 297 písm. b) C.s.p. na prejednanie sporu potrebné nariadiť pojednávanie. Súd preto podľa § 219 ods. 3 C.s.p. vyvesil dňa 26.03.2019 na úradnú tabuľu a webovú stránku súdu oznam, ktorým oznámil miesto a čas verejného

vyhlásenia rozsudku na deň 11.04.2019 o 09:50 hod., č. dverí 15, teda v lehote najmenej päť dní pred vyhlásením rozsudku.

16. Na základe oboznámenia sa so žalobou a predloženými listinnými dôkazmi a to: oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 27.10.2014, podacím hárkom zo dňa 28.10.2014, úverovou zmluvou zo dňa 18.10.2010, úverovými podmienkami, výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 29.11.2013 a výpisom čerpania úveru, zistil súd nasledovný skutkový stav rozhodný pre právne posúdenie veci.

17. Veriteľ ako právnická osoba - podnikateľ, podnikajúci v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov a žalovaný ako fyzická osoba - nepodnikateľ, uzavreli dňa 18.10.2010 v písomnej úverovej zmluve č. 4010058538 (ďalej len „zmluva o úvere“), predmetom ktorej bol záväzok veriteľa poskytnúť žalovanému úver bankovým prevodom v prospech účtu uvedeného žalovaným a záväzok žalovaného úver poskytnutý veriteľom vrátiť a zaplatiť úroky, a to v pravidelných mesačných splátkach.

18. Zo zmluvy o úvere ďalej vyplývalo, že:

- išlo o bezúčelový úver;
- celková výška úveru predstavovala sumu 1 300,- eur;
- celková suma splatená žalovaným predstavovala sumu 2 795,04 eura;
- mesačná splátka predstavovala sumu 59,34 eura, celkový počet splátok bol stanovený na 48, ktoré mali byť hradené poštovou poukážkou;
- ročná úroková sadzba predstavovala výšku 43,67 %;
- RPMN predstavovala výšku od 52,80 % do 56,60 %;
- priemerná hodnota RPMN predstavovala 47,39 %;
- celkové náklady žalovaného predstavovali sumu 1 495,04 eura;
- veriteľ zisťoval výšku príjmu žalovaného a aj jeho rodinné pomery.

19. Žalovaný zároveň podpísal zmluvu o úvere súhlasil, aby bol poistený pre prípad smrti následkom úrazu alebo invalidity za úhradu poistného v sume 1,11 eura mesačne, čo predstavovalo 1,9 % z pravidelnej mesačnej splátky úveru bez poistenia, pričom z hlavy 5 § 1 tretej vety vyplývalo, že v jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky a prípadne úhradu za poistenie a poplatok za zmenu splátky, ak z úverovej zmluvy nevyplývalo niečo iné s tým, že zo zmluvy o úvere nevyplývalo, že by poplatok za poistenie nebol súčasťou mesačnej splátky, resp. bol nad rámec uvedenej mesačnej splátky.

20. Podľa hlavy 7 § 3 úverových podmienok veriteľa bol žalovaný povinný celý čerpaný úver splatiť veriteľovi v prípade, že sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

21. Z prehľadu čerpania, splátok a úhrad vyplývalo, že žalovaný z titulu úveru zaplatil veriteľovi spolu sumu 1 931,78 eura, pričom od 33. splátky sa dostal do omeškania a dňa 29.11.2013 došlo k zosplateniu celého úveru, čo bolo žalovanému oznámené listom zo dňa 29.11.2013. Následne právny zástupca žalobcu listom zo dňa 27.10.2014 oznámil žalovanému, že pohľadávka veriteľa bola postúpená na žalobcu.

22. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zmluvy o úvere (§ 497).

Podľa § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

23. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

24. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2010 (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“) tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace

s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

25. Podľa § 2 zákona č. 129/2010 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie

g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,

h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,

i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19,

26. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

27. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

28. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.03.2015 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

29. Na základe zisteného skutkového stavu považoval súd za nesporné, že veriteľ a žalovaný uzavreli v písomnej forme dňa 18.10.2010 zmluvu o úvere, ktorá obsahovala podstatné znaky zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá podľa § 261 ods. 4 písm. d) Obchodného zákonníka predstavuje absolútny obchodno-závazkový vzťah, na ktorý sa bez ohľadu na povahu účastníkov pri jeho uzatváraní použil právny režim Obchodného zákonníka, okrem tých práv a povinností, ktoré Obchodný zákonník neupravuje a na ktoré sa v zmysle § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka použil právny režim, resp. právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku (napr. právna úprava spotrebiteľských zmlúv atď.). Vzhľadom na povahu zmluvných strán pri uzatváraní zmluvy, keďže veriteľ pri uzatváraní a plnení zmluvy o úvere vystupoval dodávateľa podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a žalovaný ako spotrebiteľ podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, išlo podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka

o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa okrem toho aplikoval aj osobitný zákon č. 129/2010 Z.z. platný v čase uzatvorenia zmluvy a upravujúci zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

30. Zmluva o úvere uzatvorená medzi veriteľom a žalovaným musí podľa zákona č. 129/2010 Z.z. mať písomnú formu (§ 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.) a obsahovať, okrem všeobecných náležitostí (t.j. v tomto prípade všeobecných náležitostí zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka), osobitné náležitosti vymedzené v § 9 ods. 2 tohto zákona a správne určenú RPMN. Nedostatok písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere, absencia niektorých osobitných náležitostí (konkrétne náležitosti uvedené pod písm. a) až k), r) a y) v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.) alebo uvedenie nesprávnej RPMN v neprospech spotrebiteľa má podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. za následok taký právny stav, podľa ktorého sa veriteľom poskytnutý úver musí považovať za bezúročný a bezpoplatkový, z čoho vyplýva, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nebola uzatvorená v písomnej forme, neobsiahla niektorú z vyššie uvedených osobitných náležitostí alebo obsiahla nesprávnu RPMN v neprospech spotrebiteľa, veriteľ sa môže v súdnom konaní úspešne domáhať len vrátenia istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru.

31. Vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd vyslovil v zrušovacom rozhodnutí právny názor (ktorým je súd prvej inštancie podľa § 391 ods. 2 C.s.p. viazaný), že zmluva o úvere uzatvorená medzi veriteľom a žalovaným obsahuje náležitosť uvedenú v § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., teda, že obsahuje „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“, súd sa pri svojom opätovnom posúdení dôvodnosti nároku žalobcu zaoberal už len tým, či nie je daný iný dôvod bezúročnosti, resp. bezpoplatkovosti veriteľom poskytnutého úveru žalovanému s odkazom na § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., resp. či niektoré zmluvné dojednania nepredstavujú neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

32. V súvislosti s vysloveným názorom odvolacieho súdu považoval súd za potrebné uviesť, že hoci žalobca v odvolaní poukazoval na záver rozsudku Súdného dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15 (Home Credit Slovakia a.s./Klára Bíróová), z ktorého čerpal aj samotný odvolací súd vo svojom zrušovacom rozhodnutí, spočívajúci v tom, že členské štáty nemôžu vnútroštátnou právnou úpravou stanoviť povinnosť členiť splátky úveru na istinu, úroky a iné poplatky, takýto záver je však pri rozhodovacej činnosti všeobecného súdu neaplikovateľný, a to z nasledovných dôvodov. Odhliadnuc od tohto konkrétneho prípadu, v prípade aplikácie smernice EÚ musí súd vždy najskôr skúmať, či smernici môže priznať priamy účinok, teda priamo aplikovať smernicu na konkrétny prípad, resp. či smernici môže priznať aspoň nepriamy účinok, teda vykladať vnútroštátne právo „eurokomfomne“. Vzhľadom na ustálenú judikatúru Súdného dvora EÚ, v spore medzi jednotlivcami (t.j. napr. spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom) v zásade platí zákaz priameho účinku smernice, podľa ktorého žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukládajúce povinnosti ako také nemôže byť v takomto spore použité. Priamy účinok smernice je možný len v spore medzi jednotlivcami a štátom, kedy sa jednotlivec dovolá svojho práva vyplývajúceho zo smernice priamo voči štátu ako subjektu zodpovednému za nesprávne implementovanie smernice (viď vec Marshall C-152/84 zo dňa 26.02.1986, Faccini Dori C-91/92 zo dňa 14.07.1994 alebo Seda Kúćíkdeveci C-555/07). V konkrétnom prípade však súd rozhodoval spor medzi jednotlivcami a preto nebolo možné smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „smernica“) priznať priamy účinok. Do úvahy teda pripadal nepriamy účinok tejto smernice, a teda súd musel skúmať, či vnútroštátny zákon č. 129/2010 Z.z. možno vykladať „eurokonformne“. Nepriamy účinok smernice podľa judikatúry Súdného dvora EÚ znamená výklad vnútroštátneho práva vo svetle znenia a účelu smernice. Takýto nepriamy účinok smernice však nie je absolútny a možno ho použiť len za splnenia nasledovných predpokladov. Najskôr musí vnútroštátny súd použiť výkladové metódy (t.j. jazykovú, systematickú, logickú, príp. teologickú, historickú a komparatívnu a pod.), ktoré sú vnútroštátnym právom uznané, a týmto spôsobom sa pokúsiť dospieť k výsledku požadovaného smernicou. Pri jazykovom výklade § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. jednoznačne vyplýva požiadavka členenia splátok úveru na istinu, úroky a poplatky. Pri logickom výklade musí súd dospieť k záveru, že zákon č. 129/2010 Z.z. nepoužíva rovnakú terminológiu ako smernica, pričom zákon č. 129/2010 Z.z. ustanovuje viac ako samotná smernica (bez ohľadu na to, či zákonodarca mohol ustanoviť viac ako samotná smernica). To znamená, že použitím týchto výkladových metód vždy súd dospeje k záveru, že zákon č. 129/2010 Z.z. (v znení

účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o úvere) jednoznačne vyžadoval, aby v zmluvách o spotrebiteľských úveroch bola splátka úveru členená na istinu, úrok a iné poplatky, avšak táto požiadavka zákona č. 129/2010 Z.z. bola nad rámec smernice, a teda aj v jej rozpore, hoci smernica vyžadovala úplnú harmonizáciu. A preto ak by súd pri výklade tohto zákonného ustanovenia priznal smernici nepriamy účinok, došiel by k výkladu, ktorý by bol v rozpore s vnútroštátnym právom, doslova by zlomil vnútroštátne právo a nahradil ho smernicou, čo je samozrejme neprípustné. Súd pri aplikácii a výklade vnútroštátnej normy nemôže narušiť princípy právneho štátu, hlavne princíp právnej istoty, teda stav, v ktorom môže každý môže očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou prax (ak takej je), pričom v danom prípade, pred spomínaným rozhodnutím Súdneho dvora vo veci Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Bíróovej, bolo množstvo súdnych rozhodnutí súdov prvej inštancie, ale aj odvolacích súdoch, ktoré predmetné zákonné ustanovenie vykladali tak, že splátka úveru musí obsahovať členenie na splátku istiny, úroku a iných poplatkov. Zmena nastala až potom, ako mnohé súdy, pod vplyvom predmetného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ začali spomínané zákonné ustanovenie vykladať „eurokonformne“, čo však, ako súd vyššie uviedol, bolo nesprávne. Práve takýmto „eurkonformným“ výkladom súdy postupujú v rozpore s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora EÚ, podľa ktorej nemožno vnútroštátne právo, ktoré je síce v rozpore so smernicou (ktorá nebola správne transponovaná), vykladať „eurokonformne“, teda nahradiť výslovné znenie vnútroštátneho zákona znením smernice a dospieť tak k výkladu vnútroštátneho práva, ktoré je „contra legem“, pričom jediným argumentom na odôvodnenie tohto rozporného postupu bol práve „eurokonformný“ výklad vnútroštátneho práva a teda takýto odklon od ustálenej súdnej praxe súdov prvej inštancie, odvolacích súdov, ako aj Najvyššieho súdu SR (napr. rozhodnutie z 29. novembra 2017 sp. zn. 7 Cdo 128/2016, podľa ktorého „primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva zodpovedá len taký výklad, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška“, „počet“ a „termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, ktoré majú byť v konečnom dôsledku zaplatené, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k poplatkom...“), samotným Najvyšším súdom SR (napr. Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 23. apríla 2018 sp. zn. 4 Cdo 211/2017, podľa ktorého „primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z., ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška“, „počet“ a „termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, ktoré majú byť v konečnom dôsledku zaplatené, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k poplatkom“), na ktoré následne mnohé nižšie súdy odkazovali, bol rozporný so zaužívanou rozhodovacou praxou Súdneho dvora EÚ a teda takýto výklad zákonného ustanovenia nemôže obstáť. Súd totiž nemôže pochybenie zákonodarcu nahradiť priamym, resp. nepriamym účinkom smernice, keďže takýmto postupom by konal v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora EÚ, ktorá tento postup zakazuje a nepripúšťa. Navyše, uvedené pochybenie zákonodarcu, ktorým nezabezpečil úplnú harmonizáciu smernice, sledovalo v konečnom dôsledku len posilnenie postavenia spotrebiteľa a jeho zvýšenú ochranu. Aj podľa Občianskeho zákonníka platí (§ 54), že zmluvné podmienky uvedené v spotrebiteľských zmluvách sa nesmú odchýliť od zákona v neprospech spotrebiteľa, rovnako sa spotrebiteľ nemôže dopredu vzdať svojich práv, ktorému zákon priznáva a navyše, vždy v prípade pochybností o výklade zmluvy, súd musí použiť výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Nemožno neupozorniť na skutočnosť, že požiadavka o členení splátok úveru (hoci vychádzajúca s nesprávnej transpozície smernice), bola súčasťou zákona č. 129/2010 Z.z. od počiatku jeho účinnosti až do 31.08.2018, avšak mnoho subjektov poskytujúcich úvery, či už nebankovým alebo bankovým spôsobom, tieto požiadavky, ktorých jediným účelom bolo poskytnúť spotrebiteľom zvýšenú ochranu, nerešpektovali a porušovali tým zákon, a teda pri uzatváraní a plnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere postupovali v rozpore so zákonom č. 129/2010 Z.z., zároveň konali v neprospech spotrebiteľa, pričom v zmysle najnovších rozhodnutí vyšších súdnych autorít Slovenskej republiky sa takéto protiprávne konanie veriteľov z minulosti legitimizuje, a to použitím výkladu, ktorý v rozpore ustálenou judikatúrou Súdneho dvora EÚ, ako aj princípmi obsiahnutými v Občianskom zákonníku (§ 54). A teda pointa rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci Home Credit/Bírová spočívala v upozornení na nesúlad smernice s vnútroštátnym právom a nie v potrebe vykladať vnútroštátne právo „contra legem“ ale v súlade so smernicou (čo samotný Súdny dvor EÚ vylučuje), pričom spomínaný nesúlad bol novelizáciou zákona č. 129/2010 Z.z. s účinnosťou od dňa 01.09.2018 odstránený, čo znamená, že na zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené od 01.09.2018 sa nebude požiadavka členenia splátok úveru na istinu, úroky a iné poplatky už vzťahovať.

Na záver súd odkázal na rozhodnutie súdneho dvora EÚ vo veci Adeneler, C-212/04, ktorom uviedol, že „povinnosť vnútroštátneho sudcu odvolávať sa na obsah smernice pri výklade a uplatňovaní relevantných ustanovení vnútroštátneho práva je obmedzená všeobecnými zásadami práva, najmä právnou istotou a zákazom retroaktivity, a nemôže slúžiť ako základ pre výklad contra legem

vnútroštátneho práva“. A hoci s vysloveným názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého zmluva o úvere uzavretá medzi veriteľom a žalovaným v čase jej uzatvorenia nevyžadovala členenie splátok úveru na istinu, úroky a poplatky, súd nesúhlasí, je ním podľa § 391 ods. 2 C.s.p. viazaný. V opačnom prípade by súd prvej inštancie porušil povinnosť výslovne vyplývajúcu z Civilného sporového poriadku a tým založil vadu tohto rozhodnutia, a preto sa súd, ako uviedol v predchádzajúcom odseku, zaoberal už len inými dôvodmi majúcimi za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť veriteľom poskytnutého úveru, resp. neprijateľnosťou zmluvných podmienok, tak ako odvolací súd podľa § 391 ods. 3 C.s.p. uviedol.

33. Celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sa podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. rozumejú všetky náklady vrátane úrokov, poplatkov akéhokoľvek druhu a aj poistné, pokiaľ spotrebiteľ musí uzatvoriť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver. Podľa názoru súdu poistná zmluva a zmluva o spotrebiteľskom úvere predstavovali podľa § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka od seba vzájomné závislé zmluvy, keďže jediným účelom poistnej zmluvy bolo zabezpečenie schopnosti žalovaného plniť svoj záväzok z titulu zmluvy o úvere, teda zabezpečenie hlavného záväzku žalovaného (predmetu zmluvy o úvere) spočívajúceho vo vrátení poskytnutých peňažných prostriedkov v splátkach spolu s úrokmi, pričom zo samotnej zmluvy o úvere nevyplývala možnosť žalovaného neuzatvoriť takúto poistnú zmluvu. Na základe toho mal súd za to, že podľa § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka je vznik každej z týchto zmlúv podmienkou vzniku ostatných zmlúv a teda nebolo možné zmluvu o úvere uzatvoriť bez neuzatvorenia poistnej zmluvy, a preto aj záväzok žalovaného vyplývajúci z poistnej zmluvy v sume 1,11 eura mesačne mal byť zaradený medzi celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z.. Hoci predmetné poistné bolo zarátané v mesačnej splátke, jeho výška sa nepremietla do údaju o celkových nákladoch spotrebiteľa, čo predstavovalo medzi veriteľom deklarovanými celkovými nákladmi spotrebiteľa v sume 1 495,04 eura a skutočnými celkovými nákladmi spotrebiteľa v sume 1 548,- eura, rozdiel v sume 52,96 eura. Zároveň veriteľ poplatok za poistné nepremietol ani do údaju o celkom splatej sume spotrebiteľom z titulu zmluvy o úvere, ktorá mala správne predstavovať sumu 2 848,- eura a nie veriteľom deklarovanú sumu 2 795,04 eura.

34. Od výšky celkových nákladov sa následne odvíja výška ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“). Údaj o výške RPMN je pre spotrebiteľa najdôležitejším indikátorom ceny úveru a preto jej nesprávne uvedenie v zmluve je podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. postihnuté následkom straty práva veriteľa na úroky a akékoľvek iné poplatky z úveru. Údaj o RPMN umožňuje porovnanie výhodnosti úverov/pôžičiek z pohľadu vynaložených nákladov spotrebiteľa na ich splácanie v rámci jedného roka a v tomto smere má dôležitejšiu úlohu ako údaj o výške úrokov.

35. Veriteľ však v zmluve o úvere neuviedol presnú hodnotu RPMN, ale len jej rozmedzie od 52,80 % do 56,60 %. Posúdením, či uvedenie rozmedzia RPMN namiesto presného údaju o RPMN je v súlade so zákon č. 129/2010 Z.z., sa zaoberal Krajský súd v Trenčíne, ktorý v obdobnom prípade (5Co 315/2017), keď v zmluve o spotrebiteľskom úvere bol uvedený údaj o RPMN v rozmedzí „45,3% do 48,3%“, konštatoval, že „údaj o RPMN v zmluve nie je riadne uvedený, t.j. akoby ani v zmluve uvedený nebol..... V súvislosti s uvedeným nedostatkom obligatórnych náležitostí zmluvy je potom potrebné zmluvu považovať podľa § 11 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. za bezúročnú a bez poplatkov. Z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch nesporne vyplýva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov. Ak zákonodarcu vyžaduje, aby v takýchto úverových zmluvách bola uvedená hodnota RPMN, nemožno sa uspokojiť len s tým, že bude v nej uvedené rozpätie, v ktorom sa hodnota RPMN môže pohybovať, a to bez ohľadu na to, aké veľké toto rozpätie bude.“ Súd k vyslovenému právnomu názoru len doplnil, že ak veriteľ uvedie údaj o RPMN rozmedzím „od - do“, takýto údaj o RPMN nemôže splniť svoj účel spočívajúci v poskytnutí informácie spotrebiteľovi o výhodnosti/nevýhodnosti poskytovaného úveru, nakoľko aj rozdiel v jednom percente RPMN môže predstavovať niekoľko desiatok eur. Navyše súd pri prepočte RPMN zistil, že pri výške veriteľom poskytnutého úveru v sume 1 300,- eur, mesačnej splátke v sume 59,34 eura (vrátane poplatkov za poistenie), mal údaj o RPMN znieť 56,52 %, čo predstavuje hornú hodnotu veriteľom uvedeného rozmedzia RPMN, čím spotrebiteľovi poskytol nesprávnu informáciu ohľadom údaju o RPMN, keď pripustil, že by mohlo byť aj nižšie ako 56,52 %, na základe čoho musel súd konštatovať, že takto uvedené rozmedzie RPMN bolo v neprospech spotrebiteľa, keďže u spotrebiteľa vyvolávalo mylnú predstavu o „cene“ veriteľom poskytnutého úveru.

36. V zmysle uvedených skutočností musel súd konštatovať, že predmetná zmluva o úvere neobsiahla údaj o RPMN, resp. obsiahla nesprávny údaj o RPMN v neprospech spotrebiteľa keďže takto uvedený údaj RPMN vyvolával domnienku o nižšej „cene“ veriteľom poskytnutého úveru ako bola skutočná „cena“ úveru, pričom obe konštatácie mali podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. za následok, že predmetnú zmluvu bolo nutné považovať za bezúčinnú a bezplatkov.

37. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti mal súd za to, že žalobca (ako právny nástupca veriteľa podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka) sa mohol úspešne domáhať len vrátenia dlžnej časti istiny úveru a keďže žalovaný uhradil veriteľovi sumu 1 931,78 eura, pričom nárok veriteľa, resp. žalobcu predstavoval len sumu 1 300,- eur, záväzok žalovaného zo zmluvy podľa § 324 ods. 1 Obchodného zákonníka zanikol jeho splnením, na základe čoho súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

38. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

39. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

40. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s princípom úspechu v konaní podľa § 255 ods. 1 C.s.p., keďže však žalovanému ako plne úspešnej strane sporu žiadne trovy konania nevznikli, súd mu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré môže strana sporu podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutie na súde, proti ktorému rozhodnutie smeruje (§ 355 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 362 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.